

MARIBORSKI DELAVEC

Političen list.

Naročnina znaša:

Z postavljanjem na dom ali po pošti K 5'50 mesečno,
četrtletno K 16'50.
Če si pride naročnik sam v upravništvo po list: Me-
sečno K 5'—, — Inzerati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik po 4. uri po-
poldne z datumom drugega dne.

Posamezna številka stane 30 vin.

Uredništvo in uprava:

Narodni dom (vhod iz Kopališke ulice)

Telefon št. 242.

Zborovanje naših zaupnikov.

Jutri se zberejo zaupniki Jugoslovanske demokratske stranke prvič v slovenskem Mariboru. Naloga tega zborovanja je, da se zaupniki dogovore, kako naj se organizirajo naše narodne moči. In ravno mariborsko okrožje ima v tem oziru zelo važno nalogo, vsaj je na najskečajnejši severni meji. To zborovanje naj določi nove smerice za naše bodoče delovanje v narodnem, gospodarskem in socialnem oziru. Niso povsod enake razmere. Vsi ted tega hoče Jugoslovanska demokratska stranka jutri slišati glasove vseh slojev iz mariborskega okrožja.

Strniti se moramo v eno falango ter urediti svojo politiko v smeri, kakor zahteva to novi ustroj naše uprave po narodnem ujedinenju. Naše meje na Štajerskem so takorekoč določene. Otresli smo se tujega robstva, tujega jarma. Zdaj hočemo delovati z vsemi močmi na to, da se naša težko priborjena Jugoslavija na znotraj in zunaj utrdi.

Vojna nam je zadala mnogo udarcev. In te udarce moramo s smotrenim delom popraviti. Vsak pristaš naše stranke se mora zavedati resnega časa,

v katerem se nahajamo, in mora posvetiti vse svoje moči delu za srečno bodočnost naše domovine. Danes ne smemo poznati več nobene mlačnosti. Treba je odločnosti, kajti žal je v naši domovini še premnogo takih elementov, ki žele razpad naše mlade države. In proti tem elementom moramo nastopiti z vso energijo. Proti obstoju naše domovine pa dela tudi oni, ki hoče danes stati nad strankami. Mi potrebujemo vsakega moža. Le zdravo, dobro organizirano politično, gospodarsko in socialno delo bo zagotovilo naši domovini ono bodočnost, ki jo mora imeti, če hoče uspevati. In v tem imenu pozdravljamo zaupnike naše stranke!

Dr. Fr. Windischer:

Švica in nove naloge naše trgovine.

(Konec.)

Nam je vobče doslej manjkalo izkušenj v veliki trgovini, eksportni kakor importni. Celo v naši največji eksportni stroki, v lesni trgovini smo bili hlapi laških prekupcev. Takozvana naša velika trgovina ima na prevažnem ljubljanskem trgu izvrstne zastopnike, podjetne in vešče može, dobre strokovnjake, ali v starih razmerjih pred vojsko je bil celoten ustroj tega veletrgovanja le precej nekompliran in ne

ravno dalekosežen. Glavne niti so tekle v monarhiji, največ med Dunajem in Trstom, kupčijska pot preko tega teritorija je bila že skoro dogodek. Pa temu bo moralo postati drugače in bo tudi drugače. Horicont postane širši, saj je pri nas že tudi bilo trgovskih orlov, ki so se vzpeli čez običajne mejnike. Celo naši Kroparji in Kamnogoričani ter Stražiščani so si upali zelo daleč po svetu, čeprav niso ravno kapitalisti.

Naša trgovina je dobila naenkrat dokaj višje zvanje in dokaj važnejše naloge. Treba se bo sedaj zganiti in gibati, treba bo iskati v novih odnošajih novih dobavnih virov in novih potov. Večletno, za vojske tuintam vsled pomanjkanja blaga potrebno ukinjenje trgovske svobode bo kmalu zopet izginilo, zasilno trgovanje občin, dežel in držav bo odpadlo, ker bo kmalu po miru odpadel vzrok za tak promet z blagom. Komune bodo tem raje nehale, ker se bo s povratkom normalnih kupčijskih razmer vrnil v trgovini riziko. Trgovina pripade zopet trgovcem. Naša trgovina bo morala v mnogokaterem oziru delati pod novimi pogoji. Predvsem treba imeti pred očmi, da so odslej Zagreb, Ljubljana itd. ne več trgovska središča za posamezne pokrajine in province kakor prej, marveč odlični trgovski emporij samostojne države. Raz ta vidik bo presojati ne le našo trgovino v ožjem zmislu, lastno kakor komisijsko, marveč tudi bančno kupčijo, prevozne naprave. Vsa ta podjetja stoje pred višjimi nalogami. Osamosvojitve naša ne sme ostati le politična, slediti ji mora tudi gospodarsko-trgovska. Prizadevanje naše mora biti obrnjeno na to, da se otresemo v trgovini, denarstvu in polagoma tudi v industriji tujega po-

Slovensko gledališče v Mariboru.

Dramatično društvo v Mariboru obhaja letos desetletnico svojega obstanka. V življenju naroda je to sicer kratka doba, a v razvoju slovenskega življa v Mariboru pomenja desetletno delovanje Dramatičnega društva izredno važno in častno točko. Znano je, kako so Nemci zatirali in zadrževali vsak korak napredka pri Slovencih. V teh hudih časih boja in ponižanja je izpolnjevalo Dramatično društvo nalogo, da je pritegovalo in združevalo vse, zlasti pa nižje sloje Slovencev pri gledaliških predstavah ter je tako krepilo korenine, s katerimi so se držali nekateri sloji Slovencev.

Z osvojitvijo Maribora po Slovencih pa je bila naloga Dramatičnega društva pravzaprav izpolnjena, kajti nova doba se ne more več zadovoljiti z diletantskimi gledališnimi predstavami, nastala je potreba stalnega slovenskega gledališča. Pri zadnjem obnem zboru izvoljeni odbor si je bil tega v svesti in njegov novi predsednik je že tedaj izrečno povdarjal, da bo treba spričo novih razmer, ki so nastale v Mariboru, gledati na to, da Dramatično društvo pomnoži

število svojih diletantskih igralcev z igralci po poklicu. To vprašanje je pretresaval odbor v vsaki svojih sej, preden so se pojavili v nekaterih listih neosnovani očitki, češ da odbor Dramatičnega društva ne misli na napredek bodočega gledališča v Mariboru. Slednjič se je sešla gledališka enketa, v kateri so bili ne samo zastopniki Dramatičnega društva, temveč tudi gospod poverjenik za uk in bogočastje ter zastopniki mesta Maribora, glasbe in drugi prijatelji prosvete. Nastalo je vprašanje, kakšno gledališče naj dobi Maribor prihodnje jesen: ali opero, opereto ali dramo. Najraje bi seveda imeli vse troje, a izkušnje drugih gledališč, tako ljubljanskega, zagrebškega in tržaškega, kakor tudi dejstvo, da bi bilo v tem poznem času že težko dobiti igralcev in igralke za opero in opereto, so dovedle Dramatično društvo do spoznanja, da je prvi korak od diletantskega pa do pravega gledališča le ta, da vzpostavimo za enkrat le dramo, ljudske igre s petjem, po možnosti pa tudi opereto. Preskrbljeno pa je tudi za to, da bo prišla v Maribor čestkrat gostovat ljubljanska in morebiti tudi zagrebška opera.

Tedaj je nastalo vprašanje, kje naj se

vršijo predstave, ali v Narodnem domu ali v mestnem gledališču. Jasno je bilo, da nemško gledališče v slovenskem Mariboru mora prenehati, če se hoče uspešno razvijati slovensko. Dasi je doslej nemško gledališče, ki je last mesta, že staro poslopje, je vendar prevladovalo mnenje, da vzlic temu odgovarja v večji meri zahtevam pravega gledališča nego oder Narodnega doma, ki nam je sicer dobro služil v dobi zatiranja. Zato je Dramatično društvo stopilo v dogovor s predstaviteljem mesta Maribora, z gospodom vladnim komisarjem dr. Pfeiferjem, ki je umeval težnje slovenskega prebivalstva po stalnem gledališču in je odprl vrata doslej nemškega gledališča Slovincem, na drugi strani pa je Dramatično društvo priskočilo bodočemu slovenskemu gledališču s tem na pomoč, da mu bo dalo vso svojo bogato garderobo, dekoracije, arhiv in sploh ves svoj inventar na razpolago. Obenem s temi sklepi pa je dalje Dramatično društvo v Mariboru stopilo že tudi v dogovor s raznimi umetniki in posrečilo se mu je pridobiti kot ravnatelja slovenskega gledališča v Mariboru slovečega igralca in režiserja gospoda Nučiča, ki se je poprijel tega podjetja z vso

redovanja, tujega novca in tujih izdelkov. Kupovati v tujini, zlasti sovražni, pomenja zadolževanje. Odvisnost od tujega kredita je suženstvo svoje vrste: *aes alicum acerba servitus*. Stopiti treba na svoje noge, iskati direktnih zvez z inozemstvom, kolikor moč direktnih dobavnih virov in neposrednih odjemalcev moramo dobiti, postopoma moramo po možnosti sami fabricirati: zato pa treba ven v svet in ne čakati, da se nas spomnijo drugi pridnejši in podjetnejši. Prejšnja praksa, ko se je čakalo le na dunajske, peštanske, tržaške, redko le na češke, mora nehati. Novi kurz ni lahek, ali brez novih smeri ne pojde, če nočemo biti v kratkem zopet trgovski helotje Nemcev, Lahov in morda še ogrskih židov. Prejšnje kupčevanje bo treba v temeljnih podreth. Ni rečeno, da bi od Nemca ali Laha ali Madžara ne smeli kupiti, če je najugodnejši ponudnik ali svobodo izbiranja si moramo ustvariti in zagotoviti. Tudi naši denarni zavodi morajo misliti na povečane naloge nacionalne trgovine v samostalni državi. V Zagrebu, v Ljubljani in drugih trgovskih mestih bo treba znatno obilnejših sredstev za potrebe trgovine in obrta. Carinska vprašanja nas bodo odslej tudi neposredno morala zanimati.

Političen pregled.

Reški dogodki. V listu „Journal des Debats“ navaja Gouvain glede reških dogodkov, da se je sedaj izkazalo, kako lažnjiva so bila poročila italijanskega časopisja. Francozi so bili na Reki kruto žaljeni, za kar morajo dobiti popolno zadoščenje. Italijansko ljudstvo pa je bilo varano; treba ga je tedaj poučiti in mu odkrito povedati, da je Italija storila Franciji krivico. To zahtevajo že interesi trajnega prijateljstva med Francijo in Italijo.

Slovanska Praga. LDU. Praga, 30. julija. Po otvoritvi današnje seje praškega mestnega sveta je imel novi župan dr. Baxa svoj nastopni govor, kjer je pozdravil zastopnike onih strank, ki doslej niso bile zastopane v praškem mestnem svetu. Pozdravil je vse, brez razlike programa in narodnosti. Hočemo, da postane Praga srednjeevropsko središče tujskega prometa in trgovine je dejal govornik, Praga pa je in ostane slovansko mesto. Vse Slovane ljubimo tako, kakor jih pač mora ljubiti res slovansko srce. Dasi smo bili premnogokrat razočarani, verujemo vendar, da so plemensko sorodstvo in skupni interesi poučili vse Slovane, da je edinole veliko, močno in samozavestno slovanstvo najmočnejša opora svetovnega miru in sploh središče vseh socialnih svobodnih idej, ki si jih narod želi. Težko pričakujemo, da ozdravela nova Rusija zopet vstopi v vrsto mirnih in delavnih narodov. Z gorko in pravo ljubez-

nijo pozdravljamo svoje najbližje slovanske brate, t. j. Jugoslovane, katerim želimo iz vsega srca, da si kmalu izlečijo svoje težke rane, ki jim jih je zadala vojna. Vsem Slovanom, ki želijo ljubezni in prijateljstva, kličemo: „Pridite v slovansko Prago! Sprejeti vas hočemo z odprtimi rokami vse, brez razlike.“

Bančni bankerot Avstrije. Bern, 31. julija. Iz Londona se poroča: „Evening Star“ meni, da je bančni bankerot v Avstriji faktično že nastopil, ker je krona komaj še plačljiva. List opozarja, da krona v Kodanju že več mesecev ne notira in da je v Ženevi dosegla stopinjo, ki je enaka popolni brezvrednosti, dočim londonski in pariški trg kronske vrednote sploh ne smatrata več za resno. List govori o zatajevanem dunajskem konkurzu in omenja, da je nevarno, ako se pusti to stanje dalje trajati, ker bi polom tako velike zgradbe za druge ne ostal brez posledic. Upniki Dunaja bi imeli povod, da njegovo plačljivost vzpostavijo.

Dunaj, 30. julija. Danes se poroča iz Curiha, da notira krona 11½ centimov, dočim je imela še včeraj 13 centimov.

Nesramna italijanska agitacija. Italijani po vsem zasedenem ozemlju žilavo in brezobzirno nadaljujejo svojo propagando. Zlasti huda je postala ta propaganda zadnji čas, ko delajo z vso paro na tem, da bi svetu pokazali kako srečno je prebivalstvo v zasedenih pokrajinah. Da se pri tem svojem delu ne strašijo niti odkritega nasilja, nam dokazuje tale dokument: Poveljništvo italijanske 66. divizije je poslalo poveljništvom svojih brigad nastopno rezervatno povelje: „Poveljništvo 66. infanterijske divizije. Številka 24 načelnikstva glavnega štaba. Zader, 10. junija 1919. Osební rezervat. Poveljništvom brigad Savona in Bari. Potrebno je naglo in tajno izvesti navdušenje in silne manifestacije italijanstva v teritoriju te posadke in poslati meni naglo prepise dnevnih redov občin, društev itd. ali kakršnikoli drugi izkaz ali manifestacijske glasove poedinih mest in krajev v naš prilog. To je treba napraviti takoj in v redu. Javite po telefonu prejem in označite samo številko tega spisa. Generalmajor Squilace, divizijski poveljnik, poveljnik Di Pietro, šef glavnega štaba.“

Konec ogrskih boljševikov. Dunaj, 31. julija. „Zeit“ poroča po „Nepszavi“, da bo Bela Kun osrednjemu sovetu, kateri se sestane dne 5. avgusta, podal svojo ostavko, s čimer pa bi še ne bilo poravnano stvarno nesoglasje z entento, katera zahteva takojšnjo vzpostavitev privatne lastnine. Socialisti zahtevajo, da se izvrši prehod od komunističnega k privatnemu gospodarstvu polagoma in da naj se v varstvo miru in reda ohranijo še nekatere ustanovitve, posebno vojski in delavski sveti. Ker pa ententa s tem ne soglaša, so dospela pogajanja na mrtvo točko. Pogajanja se nadaljujejo.

Kritičen položaj ruskih boljševikov. LDU. Deutschaltenburg, 31. julija. Dunajski dopisni urad javlja, da je njegova brezžična postaja zajela brezžično poročilo iz Moskve,

igralk, bodo imeli tu priliko izuriti svoje spretnosti, a tudi diletantje, ki imajo veselje za sodelovanje na odru, bodo gotovo radevolje posečali našo dramatično šolo. Tako bo preskrbljeno tudi za naraščaj gledališkega občja v prihodnosti. Posebni oglasi, tihoči se dramatične šole, izidejo v kratkem.

Slovensko gledališče pa ne bo delovalo samo v Mariboru, temveč tudi v Celju in v Ptuj, ker bo vsak teden po enkrat stalno gostovalo. Na ta način bosta tudi ti dve mesti imeli potrebno razvedrilo in duševno hrano.

Pomankljivo bi bilo to poročilo, če bi se ne dotaknili tudi vprašanja, kako bo z denarnim stanjem našega slovenskega gledališča. Povedati moramo, da se je to vprašanje pretresalo vsestransko in po kalkulacijah strokovnjakov smemo reči, da je naše gledališče tudi v tem oziru na pravi poti in se ni treba bati neprijetnih presenečenj.

Tako je torej zaključilo Dramatično društvo v Mariboru svoje desetletno delovanje z važnim korakom od diletantskega do gotovo prvovrstnega stalnega gledališča v Mariboru, Celju in v Ptuj.

glasom katerega je Trockij v včerajšnji seji sovjetske vlade izjavil, da je položaj od dne do dne bolj kritičen.

Dnevne novice.

Zbor zaupnikov JDS iz mariborskega okrožja se vrši v nedeljo, 3. avgusta, ob 10. uri predpoldne v veliki dvorani Narodnega doma v Mariboru. Dnevni red: 1. Poročilo o strankini politiki v Narodnem predstavništvu. 2. Valuta, vojna posojila in druga finančna vprašanja. 3. Agrarna reforma. 4. Strankino delovanje v mariborskem okrožju. 5. Sprememba organizacijskega reda v svrhu večje samostojnosti okrožij in organizacija kmetijstva v stranki. 6. Volitve okrožnega odbora. 7. Volitve odborov za izvrševalni odbor v Ljubljani. 8. Slučajnosti. Zbora se udeleži poleg naših štajerskih državnih poslancev dr. Kukovca in prof. Voglarja tudi podpredsednik Deželne vlade dr. Žerjav. Vse krajevne organizacije naj prijavijo pravočasno svoje zaupnike in jim dajo v svrhu kontrole posebne legitimacije. Častna dolžnost vseh zaupnikov pa je, da se udeležijo polnoštevilno tega važnega zborovanja. Vsa potrebna pojasnila daje okrožni tajnik prof. Voglar v Mariboru.

Mestni sosvet. Dne 1. tega mesca je imel mestni sosvet svojo redno sejo, ki je pričela ob 16. uri. Precej po otvoritvi seje prebere g. vladni komisar dr. Pfeifer zahvalo podpolkovnika Vlada V. Uzinaca, poveljnika vrlega karlovaškega pešpolka, kteremu je mesto v zahvalo za njegovo res vzorno ponašanje in nastop o priliki zadnjih izgredov poklonilo znesek 10.000 K. Poveljnik pravi med drugim v svoji zahvali: Vrlo mi je ugodno znati, da stanovništvo i mjestni magistrat priznaje momčadi ovoga puka njegovo požrtvornost i samosvest, na čemu se, kao i na plemenitom daru u ime cijeloga puka najsrdačnije zahvaljujem. Uvjeravam Vas, da će ovaj puk i u buduće znati vršiti svoju dužnost na boljak mile nam otadžbine i mladog nam kraljestva Srba, Hivata i Slovenaca. G. vladni komisar poroča dalje da je slovenski živinozdravnik Hinterlechner že nastopil službo. Sosvet sprejme ponudbo železničarske godbe, ki hoče vsakonedeljsko svirati v parku. Cerkvi sv. Magdalene se proda prostor, na katerem je stala stara mrtvašnica za 600 K. Za mesto Maribor velezaslužna general Maister in minister dr. Korošec dobita svoji ulici. — Maister z imenom »Maistrova ulica« obe dozdej imenovani cesti: Bismarck in am Stadtparke do starega učiteljišča, dr. Korošec pa z imenom: »Koroščeva ulica« obe dozdejni: Erzherzog Eugen- in Volksgartenstrasse. Definitivno se z ozirom na to, da tvrdka Ježek napisov, ki so se pri njej naročili, za celo mesto ne more kar naenkrat izvršiti, odredi označba le nekterih trgov, cest in ulic in sicer: Stočni trg bo Slomškov trg, Tegetthoffova cesta bo Aleksandrova cesta, Rathausplatz bo Rotovski trg, Grajska ulica bo Slovenska ulica, Freihaus- in Nagystrasse bosta Tattenbachova ulica, Parkstrasse bo Ciril-Methodova ulica, Edmund Schmidgasse bo Jurčičeva ulica, Brandisgasse bo Grajska ulica, Kaiserstrasse bo Krekova ulica, Schillerstrasse bo Gregorčičeva ulica, Viktringhofgasse bo Vetrinjska ulica, Malteserstrasse bo Wilsonova ulica, Bergstrasse in Josefstrasse bo Ruška cesta. Tržaški cesti ostane ime nespremenjeno, toda se določi, da se bo pričejala pri novem Dravskem mostu in ne kakor dozdej pri starem in del med starim in novim mostom se označi s:

»Pod mostom«. Herrengasse bo Gospodska ulica, Hauptplatz bo Glavni trg, Schulgasse bo Šolska ulica in Kärntnerstrasse bo Koroška cesta. Schaffnergasse bo Kejžarjeva ulica. Pri eni prihodnjih sej se bodo določila preimenovanja še ostalih trgov, ulic, cest itd. Sklene se tudi, da se bodo kot »ceste« označile le one ulice in ceste, ki vodijo iz mesta ven, kakor n. pr. nova Ruška in dozrajne Urbanjeva, Tegetthoffova, Melling, Kärntner, Triester, Franz Josef in Pobrežka. Pri imenovanju nadaljnjih ulic se bo osobito oziralo na imena: Kosar, Stanko Vraz, Volkmar, Miklošič, Razlag, Langus, Einspieler in Vošnjak.

Slovenski napisi se v mestu množijo, a še vedno v popačeni obliki; menda nalašč. V Cvetlični ulici na primer se je pojavil napis »Prodaja A-na drva in premoka!« Že meseca decembra je imel v Cvetlični ulici krojač Ornik samoslovenski napis, ki je čez par dni izginil in še sedaj nima nobenega. Zakaj? Vsak obrtnik mora imeti svoj napis. V Cvetlični in Marijini ulici se je pojavil pri mestnem pogrebem zavodu dvojezični napis, da je prehod prepovedan.

Slovenska Bistrica—Maribor. V interesu javne morale in naše stranke moramo opozoriti na obnašanje nekega Alojza Finterja iz Slov. Bistrice, ki se vedno vriva kot odločen naprednjak in radikalen Slovenec v napredne kroge in ravno tako menda tudi med klerikalce. Fant je velik prijatelj lekarnarja K. iz Slov. Bistrice, katerega je pred kratkim »Nova Doba« grajala radi zaščite odpustene nemškutarske učiteljice. G. Pinter je poslal raditega v obrambo lekarnarja K. zmerjajoč napad v »Jugoslavijo« zoper našega somišljenika dr. Reimana, ki uživa v Slov. Bistrici pri vseh Slovencih splošen ugled in ga je še meseca maja t. l. izvolila Čitalnica zbog njegovih zaslug za narodno stvar v Slov. Bistrici za častnega člana. Dr. Reisman je poslal na ta napad »Jugoslavijo« stvarno pojasnilo, katero so zopet vsi bistriški Slovenci odobraval. G. Pinter, ki vedno naglaša, da je samo njegov oče klerikalec, on sam pa »Liberal«, je kljub temu zanesel dobesedno isti napad še v Cirilovo tiskarno, da ga je še »Slov. Gospodar« objavil. Naši ljudje naj torej primerno ukrenejo, ako se g. Pinter še kedaj pokaže v njihovo družbo.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Našemu župniku Fr. Gomilšek so pred kratkim neznan tatje ukradli kravo, vredno več tisoč kron.

Velik tihotapec in tat ujet. Orožništvo je prijelo znanega tihotapca perotnine in goveje živine v Nemško Avstrijo, Vincenca Kurnika iz Bačkove, katerega je že gornje-radgonska sodnija preganjala radi neopravičenega žigosanja denarja, lenarška sodnija pa radi tatvine. Svoj čas je iz preiskovalnega zapora pobegnil s svojim tovarišem, znanim tihotapcem Tomažem Zemljičem in je proti obema bila izdana tiralica. Kurnik se je naselil v Weitersfeldu in je od tam zahajal s tujimi legitimacijami in s svojo, glasečo se na ime Vincenc Korneg čez demarkacijsko črto krast in tihotapit. Pri aretaciji se je vnel hud boj, ker je Kurnik vrgel orožniku v obraz polno pest papirke, katero je za tak slučaj imel pripravljeno v žepu. Kljub svoji mladosti je namreč že sedel pet let težke ječe zaradi tatvine in ve, da pri sodišču ne poznajo šale.

Pri nemški »Volkswehr« v Gradcu služijo med drugimi sledeči jugoslovanski državljani: Andrej Dokl, rojen 1865 v Sp. Žerjavcih (pristojen v Zg. Voličino); Jožef Verlič, roj. 1901 v Mariboru (Maribor); Ludovik Tropar, roj. 1897 v Mariboru (Maribor); Gotfrid Triškaus, roj. 1887 v Lobnici (Lobnica); Franc Tkalec, roj. 1898 v Knittelfeldu (Maribor); Friederik Skrabl, roj. 1899 v Mariboru (Maribor); Henrik Schauer, roj. 1890 na Dunaju (Selnica); Franc Šantl, roj. 1876 v Mariboru (Maribor); Otmar Zupanc, roj. 1901 na Pragerskem (Maribor); Henrik Saletz, roj. 1875 v St. Jurju ob Pesnici (Maribor); Edvard Raymond,

roj. 1881 v Ljutomeru (Maribor); Anton Roj, rojen 1893 v Ceršaku (Ceršak); Alojz Pichler, roj. 1874 v St. Petru pri Mariboru (Selnica); Jožef Prasnik, roj. 1890 v Mariboru (Radvanje); Andrej Predan, roj. 1896 v Mariboru (Maribor); Karol Nemec, roj. 1881 v Mariboru (Maribor); Vincenc Papež, roj. 1877 v Limbušu (Maribor); Rudolf Polže, roj. 1888 v Zidanem mostu (Maribor); Franc Mašajnc, roj. 1897 v Mariboru (Maribor); Ivan Marčič, roj. 1897 v Fürstenfeldu (Gornja Polskava); Anton Marčič, roj. 1899 v Fürstenfeldu (Gornja Polskava); Mihael Ambrož, roj. 1898 v Statenbergu (Statenberg); Franc Amš, roj. 1899 v Mariboru (Maribor); Jožef Bohak, roj. 1890 v Berhdoltzdorfu (Brezje pri Slov. Bistrici); Friderik Brus, roj. 1899 v Gerečji vasi (Maribor); Friderik Dax, roj. 1882 v Mariboru (Maribor); Jožef Dolinšek, roj. 1886 pri Sv. Duhu (Sv. Duh); Maks Deutscher, roj. 1894 v Mariboru (Maribor); Jožef Dobaj, roj. 1881 v Voitsbergu (Sv. Kungota); Henrik Ferš, roj. 1892 v Mariboru (Maribor); Jožef Golob, roj. 1895 v Ptuj (Maribor); Karol Hermann, roj. 1899 v Mariboru (Maribor); Ivan Hutter, roj. 1890 v Mariboru (Maribor); Rihard Kaiser, roj. 1897 v Mariboru (Maribor); Anton Kavan, roj. 1873 v Lajtersbergu (Lajtersberg); Karol Köberl, roj. 1876 v Mariboru (Maribor); Avgust Kelbič, roj. 1895 v Köfiachu (Lajtersberg); Franc Koren, roj. 1886 v Göstingu (Lajtersberg); Anton Krebs, roj. 1885 v Dobrenju (Sv. Kungota); Jurij Krement, roj. 1871 v Mariboru (Gornjigrad); Franc Škof, roj. 1874 v Jarenini (Malna). — Naše oblasti si naj te izdajalce domovine dobro zapomnijo!

Zborovanje slikarskih in pleskarskih mojstrov se vrši v nedeljo dne 3. avgusta v gostilni »Maribor.« Opozorjamo na tozadevni inserat.

Promenadni koncert bo v nedeljo, dne 3. avgusta od 11.—13. ure v mestnem parku. Igra železničarska godba.

Povišane cene v brivskem obrtu. Z ozirom na to, da so brivci kljub svestranski draginji za svoje delo le enkrat za malenkostno svoto cene zvišali in z ozirom na to, da so cene v brivskem obrtu v vseh drugih krajih večje, kakor tudi z ozirom nato, da je obstanek brivcev vsled vedno naraščajoče draginje resno ogrožen, so člani podpisane zadrage prisiljeni, da cene za postrežbo sedanjemu času primerno zvišajo. Nove cene, ki stopijo v veljavo 1. avgusta 1919, so sledeče: Briti 2 K, briti in česati 2 K 50 v, glavo briti 4 K, glavo umiti 3 K, vrat briti 1 K, lase vstriči s strojem 2 K, na frizure 3 K, lase kodrati 4 K, lase osušiti z aparatom 1 K, brke izvečiti 60 v, prirezavanje brade 2 K. Vse druge zahteve se posebej zaračunajo. Za postrežbo izven hiše in striženje las v soboto, na praznik in dan pred praznikom se računa dvojna cena. Brivnice so vsak dan odprte od 7. ure zjutraj do 13. od 14. do 19. v soboto in dan pred praznikom do 20. ure zvečer. Na praznik so brivnice odprte od 7. ure do 12. ure. Če delo trpi dalje, kakor so določene ure se za pokritje stroškov cene primerno zvišajo. Vsak brivski mojster je proti globi dolžan držati se omenjenih cen reda in istega dosledno držati. Deželna zadruga brivcev in vlasurjev za Slovenijo s sedežem v Ljubljani.

Za invalide. Povodom proslave rojstnega dneva Nj. Veličanstva kralja Petra I. so naslednji darovali v prid invalidov: Šolsko vodstvo v Jarenini 95 K, šolsko vodstvo v Račjem 935 K 67 v., občina Sv. Trojica Slov. gor. 270 K, šolsko vodstvo v Sv. Jurju ob Pesnici 56 K, občina v Sv. Jurju ob Pesnici 120 K, župnijski urad v Sv. Jurju ob Pesnici 25 K, Franc Babič, Lajtersberg 52 K, šolsko vodstvo, Hoče 35 K, Ana Mayer, Pobrežje 20 K, občina Krčevina 141 K, skupna svota 1749 K 67 v se je odposlala »Brambnom oddelku dravske divizijske oblasti v Ljubljani«.

Zlet Mariborske sokolske župe v Ptuj dne 7. septembra 1919.

Zadnje vesti.

(Posebna telefonska in brzojavna poročila »Mariborskemu delavcu«).

Konec boljševiške vlade na Ogrskem.

Dunaj, 1. avgusta. Kakor poroča »Ungarische Post«, je dunajsko ogrsko poslaništvo danes dopoldne dobilo od ogrskega zunanjega ministrstva sporočilo, da je vladajoči sovjet ljudskih komisarjev na Ogrskem odstopil ter sklenil, predlagati centralnemu odboru delavskih in vojaških sovjetov, ki se danes zvečer sestanejo, sestavo popolnoma socialnodemokratskega ministrstva. Vlada bo sestojala iz sledečih članov: Ministrski predsednik: Karel Payer; vojni minister: Josip Haubrich; zunanji minister: Peter Agoston; naučni minister: Aleksander Garbai; justični minister: Ernst Garami; poljedelski minister: Josip Takacs; finančni minister: Josip Mikits; minister za trgovino in obrt: Anton Dovcsak; prehranjevalni minister: Fran Knittelhofer; minister za narodnosti: Viktor Knaller. — Predsednik budimpeštanskega centralnega svet. Weltner je danes zvečer prišel s posebnim vlakom na Dunaj. Prinesel je s seboj navodila za ogrskega poslanika Böhma za nadaljna pogajanja z zastopniki antante.

Nadalje poročajo: Vladajoči sovjet ljudskih komisarjev se je dopoldne v parlamentu več ur posvetoval o položaju. Izprevideli so, da je vojaška situacija neznošna in pod tem vtiskom so ljudski komisarji uvideli, da je edina rešitev sovjetske vlade, če se prizna zopet k demokraciji. Koncem seje so sklenili komunistični ljudski komisarji, da odstopijo. Bela Kun je izjavil v seji, da smatra boljševiški vladni zistem v sedanjih razmerah na Ogrskem kot pogubno za Ogrsko. Ob petih popoldne je imel budimpeštanski centralni svet delavskih in vojaških sovjetov sejo, ki je trajala le par minut. V seji so naznanili demisijo sovjetske vlade in sestavitev novega socialnodemokratskega ministrstva.

Budimpešta, 1. avgusta. V sovjetski hiši v hotelu »Hungaria« se je vršilo danes dopoldne ob enajstih posvetovanje sovjeta ljudskih komisarjev ki je trajalo do dopoldne. Predsedoval je Garbai. Bela Kun je poročal o vojaški in izvenpolitični situaciji v najtemnejših barvah ter izjavil, da so Romunci s prehodom Tisze pri Szolnoku dosegli črto proti Budimpešti. Med rdečo gardo je izbruhnila grozovita panika. Vojaki beže v gruclah k Romuncem in mečejo na begu orožje proč. Ta poročila so povzročila med ljudskimi komisarji največje razburjenje. Ljudski komisarji so sklenili z veliko večino, pozvati vlado, naj odstopi. Ministrski svet, ki se je sestel ob 5. popoldne, in ki so se ga udeležili vsi ministri razven Garania, ki je v Montreux-u, je sklenil, izdati manifest v francoskem jeziku na vse narode v katerem se sporoča prostovoljni odstop sovjetske vlade in prevzetje vlade po socijalnih demokratih. V tem manifestu izjavljajo na predlog nekega ministra na svečanosten način, da priznavajo zasebno lastnino.

I. Mariborski bioskop

Tegetthoffova cesta.

Največje in najimennitnejše kino-podjetje v Jugoslaviji.

V soboto, dne 2. do 5. avgusta 1919.

Pot k svetlobi

Drama v 4 dejanjih. V glavni ulogi: Madame Hesperia.

Vijolica št. 4

Veseloigra v 3 dejanjih. V glavni ulogi: Arnold Rieck.

Predstave se vrše sedaj ob 18. in 20. uri zvečer. V nedeljah in praznikih ob 15. 16., 18. in 20. uri.

MALA OZNANILA.

Mebilirana soba s posebnim vvhodom se takoj odda. Kje pove upr.
Svinjska mast la v zabojih po 20 kg naprej (kg 33 K). Pismena vprašanja na P. Parač, Schillerjeva ulica št. 6, Maribor.

Zadruga slikarjev in pleskarjev prosi svoje člane, da se zanesljivo udeležijo

zborovanja

ki se vrši v nedeljo, dne 3. avgusta 1919 ob 9. uri dopoldne v dvorani gostilne »Maribor«, Grajski trg 1.

Tajnik:
Mihael Strohmayer

Načelnik:
Gustav Philipp

Restavracija in hotel
pri „Zamorcu“
(hotel „Mohr“), Maribor

Izborna pristna vina. — Lepe tujske sobe.
— Najboljša jedila. — Klubova soba. —
Prostori vrt.

Za obilen obisk se priporočata
Franc in Pavla Jančer.

Pletenje, pod-
pletenje in popravila nogavic
prevzame

Strojna pletarna Valburge Oman
Maribor, Šolska ulica 4.

K. PIHLER

trgovina z manufaktur. blagom
Maribor, Glavni trg 13

priporoča

svojo veliko zalogo blaga za moške,
ženske in otročje obleke, srajce, noga-
vice, predpasnike za moške in ženske.

Vsakovrstno blago za podloge, lepi
svileni in cajgasti robci, žepni robci.

Mariborska
specijalna
delavnica za
popravila ur

F. Kneser i drug
Grajska ulica št. 5.

Rezan in okrogel les

tramove — drva — oglje — kupuje vsako
množino

„DRAVA“, lesna trgovska in industrijska družba z o. z.
MARIBOR.

Knjigarna in veletrgovina

Vilko Weixl

Maribor, Glavni trg št. 22

priporoča:

Prvi slov. modni album »Favorit« . K 3'50
Habsburžani in njih preteklost . . . 1'50
Jurčič, I. zvez., broš. K 14'—, vez. „ 18'—
Besi . . . „ 32'—, „ „ 38'—
Rožni grm (Golar pesmi) . . . „ 8'—
Cirilica . . . „ —30
Lepa naša domovina, za meš. zbor „ —30

Velika zaloga drugih leposlovnih knjig, pa-
pirja, razglednic, ter stročnic za cigarete in
cigaretni papir. 6—6

Obsežna knjigovoznica, izdelovanje šolskih
zvezkov, papirnih vreč ter srečk za srečolov.

Oznanila „UNION-PROPAGANDE“, Maribor.

POZOR!

Naznanjam p. n. občinstvu, da sem s
15. julijem otvoril prvo in edino slovensko
oblastveno koncesijonirano

POSREDOVALNICO

za obrat z zemljišči: nakup in prodaja
posestev, hipotekna posojila itd.

K. TROHA

samo Tegetthoffova cesta 30, pritličje.

I. maribor. strojna pletarna

Ivan Barta

Župnijska ulica št. 6

se priporoča

v izdelovanje vseh pletenin. — Svilene, flor, cvrtnate
in volnene nogavice se po ceni izdelujejo in se tudi
podpletejo.

Restavracija na južnem kolodvoru v Mariboru

se priporoča potu-
jočemu občinstvu.

Priznana izborna kuhinja.
Pristna vina in sveže pivo.

Fr. Stickler.

Mariborska svetlolikarna in apretacija zastorov

Vetrinjska ulica 28

Prvovrstni zavod za snaženje in li-
kanje perila v 5—8 dneh.

Nizke cene, najboljša postrežba.

Restavracija „Križev dvor“

Topla in mrzla jedila. Vsak
dan sveže pivo. Izborna vina.

Sobe za tujce.

Zdravilišče Rogaška Slatina

(poprej Rohitsch-Sauerbrunn)

Začetek zdraviliške seziije 15. maja 1919. Vsi zdraviliški pripomočki na raz-
polago. Živila so preskrbljena. Prospekte razpošilja in na vprašanja odgovarja
Ravnateljstvo državnega zdravilišča „Rogaška Slatina“.

„Velika kavarna“

(preje „Theresienhof“), Maribor, Glavni trg

izborna prvovrstna pijača! — Največji in najlepši prostori v mestu! —
Dnevno **KONCERT** prvovrstne damske godbe od pol 20. do
pol 23. (preje od pol 8. do pol 11.) ure; ob nedeljah in praznikih od
pol 18. do pol 23. (preje pol 7. do pol 11.) ure.

Za obilen obisk se priporočata

brata Kuhar.